

dosarul nr. 2r-536/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Central (jud. N. Șova)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. G. Dașchevici, S. Gîrbu, L. Bulgac)

DECIZIE

04 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Larisa Luncașu, reprezentată de avocatul Sergiu Balaban,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Octavian Sîrbu împotriva Larisei Luncașu cu privire la transmiterea în posesie a bunului gajat, evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ și încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea Larisei Luncașu cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul declarat de către Larisa Luncașu împotriva hotărârii din 25 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Central ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La data de 01 februarie 2016 Octavian Sîrbu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Larisei Luncașu cu privire la transmiterea în posesie a bunului gajat, evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ și încasarea datoriei.

Prin cererea suplimentară de concretizare a cererii de chemare în judecată, Sîrbu Octavian a solicitat încasarea din contul Larisei Luncașu a datoriei în sumă de 2 900 Euro și a sumei de 18 200 dolari SUA, prin transmiterea imobilului cu nr. cadastral 0100112.102.01.077 clădire de tip locativ, apartamentul nr. 77 de pe str. Cuza-Vodă 17/1, mun. Chișinău, cu suprafața totală de 31,5 m², cu suprafața locativă de 13,3 m² ce aparține pârâtei cu drept de proprietate; încasarea de la pârâta Larisa Luncașu a cheltuielilor suportate pentru perfectarea contractului de împrumut în mărime de 2 206 lei; încasarea taxei de stat în mărime de 286 de lei; încasarea de la pârâta Larisa Luncașu a sumei în mărime de 23 000 Euro; încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 41 786, 16 lei; încasarea sumei de 2 124 de lei, ca cheltuieli suportate pentru perfectarea contractului de împrumut; evacuarea Larisa Luncașu din bunul imobil cu nr. cadastral 0100112.102.01.077, clădire de tip locativ, apartamentul nr.

77, din str. Cuza-Vodă 17/1, mun. Chișinău, cu suprafața totală de 31,5 m², cu suprafața locativă de 13,3 m² ce aparține pârâtei cu drept de proprietate.

Prin hotărârea din 25 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Central acțiunea depusă de Octavian Sîrbu a fost admisă parțial și a fost încasat de la Larisa Luncașu în beneficiul lui Octavian Sîrbu a sumei de 2 900 euro și 18 200 dolari SUA, convertiți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării. A fost deposedată Larisa Luncașu de apartamentul nr. 77 din mun. Chișinău, bd. Cuza Vodă, nr. 17/1, cu suprafața totală de 31,5 m.p., nr. cadastral 0100112.102.01.077 cu transmiterea acestuia în posesia lui Octavian Sîrbu pentru a fi vândut forțat, în scopul achitării datoriei acumulate în baza contractului de împrumut nr. 1/982 din 04 aprilie 2007 și ipotecă nr. 1/983 din 04 aprilie 2007. A fost evacuată Larisa Luncașu din apartamentul nr. 77, mun. Chișinău, bd. Cuza Vodă, nr. 17/1 cu suprafața de 31,5 m.p., nr. cadastral 0100112.102.01.077, fără acordarea altui spațiu locativ. A fost încasat de la Larisa Luncașu în beneficiul lui Octavian Sîrbu a sumei de 23 000 euro, convertiți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării cu titlu de datorie, a sumei de 41 786, 16 lei cu titlu de penalitate de întârziere pentru o perioadă de 118 zile și a sumei de 12 500 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată. A fost respinsă pretenția lui Octavian Sîrbu împotriva Larisei Luncașu cu privire la încasarea sumei de 4616 lei cu titlu de cheltuieli de perfectare a contractului de împrumut și gaj. A fost încasat de la Larisa Luncașu în beneficiul statului a sumei de 12 500 de lei cu titlu de taxa de stat.

La data de 22 ianuarie 2018 Larisa Luncașu, reprezentată de avocatul Sergiu Balaban, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 25 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Central, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și remiterea cauzei spre rejudecare.

Prin încheierea din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea Larisei Luncașu cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul declarat de către Larisa Luncașu împotriva hotărârii din 25 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Central ca fiind depus în afara termenului legal.

La data de 02 mai 2018 Larisa Luncașu, reprezentată de avocatul Sergiu Balaban, a declarat recurs împotriva încheierii din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului s-a indicat că, instanța de apel la pronunțarea încheierii contestate a aplicat eronat normele de drept procedural, respingând neîntemeiat cererea de repunere în termen a apelului, încălcându-i astfel dreptul la un proces echitabil.

A susținut că hotărârea primei instanțe a fost pronunțată în lipsa reclamantei, dovada recepționării copiei dispozitivului hotărârii contestate la materialele dosarului lipsește, iar reprezentantul acesteia nu a fost prezent la pronunțarea hotărârii, nefiind citat în modul corespunzător.

A menționat că a făcut cunoștință cu hotărârea primei instanțe la data de 15 ianuarie 2018, fapt confirmat prin recipisa semnată și anexată la materialele dosarului. Prin urmare, termenul de depunere a apelului a fost omis din motive întemeiate, nefiind respectată procedura legală de comunicare a hotărârii și înștiințare despre ședința de judecată.

A solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate, reexaminarea și admiterea cererii de repunere în termen de depunere a apelului, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 29 martie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la data de 02 mai 2018, este în termen.

La data de 30 mai 2018, în adresa intimatului Octavia Sîrbu a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Larisa Luncașu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și trimiterea cauzei la rejudecare din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din materialele cauzei rezultă că, 01 februarie 2016 Octavian Sîrbu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Larisei Luncașu cu privire la transmiterea în posesie a bunului gajat, evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ și încasarea datoriei.

Prin hotărârea din 25 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Central a fost admisă parțial acțiunea.

La caz s-a constatat că la pronunțarea dispozitivului hotărârii din 25 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, Larisa Luncașu nu a participat, fapt confirmat și prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 25 septembrie 2017.

Din materialele cauzei și anume procesul-verbal, se atestă cu certitudine că la ședința de judecată din 19 mai 2017, Larisa Luncașu s-a prezentat, fiind reprezentată de avocatul Constantin Bosîi, împuternicit în baza mandatului MA nr. 1145718 din 19 mai 2017. Tot materialele cauzei atestă că ședința a fost amânată pentru data de 19 iunie 2017 pentru ce părțile au semnat recipisa anexată la materialele cauzei (f.d.199).

Din analiza actelor anexate la dosar se mai constată că ședința de judecată stabilită pentru data de 19 iunie 2017 nu a avut loc, având în vedere că judecătorul raportor se afla în concediu medical. Ședința de judecată fiind amânată pentru o dată nedeterminată.

Prin încheierea din 26 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, ședința de judecată în cauza dată a fost stabilită pentru data de 25 septembrie 2017, ora 11:00.

Potrivit avizului de recepție/livrare citația pentru data de 25 septembrie 2017 nu a fost înmănată părții-recurente, plicul fiind returnat cu mențiunea „nereclamat”.

Drept consecință, nu poate fi reținut argumentul instanței de apel precum că apelanta Larisa Luncașu și reprezentantul acesteia au fost legal citați pentru ședința de judecată din 25 septembrie 2017, deoarece acest argument contravine constatărilor enunțate și nu constituie temei suficient pentru a considera că procedura citării legale la caz a fost respectată, în circumstanțele în care avocatul Constantin Bosîi, căruia i-au fost transmise toate împuternicirile de reprezentare în fața instanței de apel, nu a fost înștiințat în modul corespunzător despre ședința de judecată din 25 septembrie 2017, dată la care a și fost pronunțat dispozitivul hotărârii.

În conformitate cu art.75 alin.(1) Cod de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronica indicate în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În conformitate cu art. 102 alin.(3) Cod de procedură civilă, citațiile și înștiințările se înmânează participanților la proces, astfel încât aceștia să se poată pregăti de proces și să se prezinte la timp în fața instanței. Iar, alin. (6) al articolului sus menționat prevede că, citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

În conformitate cu art. 105 alin. (1), (1¹), (5) Cod de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor sau prin orice mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. La solicitarea persoanelor fizice, citația sau înștiințarea poate fi transmisă acestora prin mijloace de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte sau prin poșta electronică în cadrul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație. Dacă părțile și alți participanți la proces sunt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturând orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.

Astfel, din perspectiva dreptului la un proces echitabil actele de procedură și înștiințările urmează a fi comunicate participanților la proces, inclusiv avocaților cu

acordarea unor termene rezonabile ca aceștia să-și poată exercita efectiv dreptul la apărare (reprezentare).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, verificând legalitatea încheierii contestate în coroborare cu actele cauzei, consideră încheierea din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău neîntemeiată, bazată pe aprecierea incorectă a circumstanțelor cauzei.

Concomitent, art. 110 al Cod de procedură civilă, statuează că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Contrar prevederilor art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, avocatul Serghei Balaban, în interesele Larisei Luncașu a depus cererea de apel la 22 ianuarie 2018, după expirarea termenului de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe din 25 septembrie 2017.

În conformitate cu art. 362 alin. (3) Cod de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În această ordine de idei, Colegiul de recurs reține că instanța de apel, examinând cererea de repunere în termenul de declarare a apelului, pripit a concluzionat respingerea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului, eronat stabilind termenul în interiorul căruia pârâta-apelantă Larisa Luncașu avea posibilitatea de exercitare a dreptului de atac cu apel, în condițiile în care aceasta și nici reprezentantul ei nu au fost prezenți la momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, or, după cum demonstrează materialele cauzei reprezentantul acesteia nu a fost citat pentru ședința în care s-a pronunțat dispozitivul hotărârii.

Eronată și neîntemeiată este și concluzia instanței de apel cu privire la faptul că apelanta la depunerea cererii privind repunerea în termenul de declarare a apelului, nu a demonstrat prin probe concludente și pertinente imposibilitatea depunerii apelului în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, în conformitate cu art. 362

alin. (1) Cod de procedură civilă, iar reprezentantul acesteia a cunoscut despre toate ședințele de judecată, inclusiv cele amânate. Or, materialele cauzei demonstrează contrariul.

În circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău ca fiind neîntemeiată și adoptată cu încălcarea dreptului apelantei la un proces contradictoriu și echitabil prevăzut de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza în instanța de apel, la faza primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de către Larisa Luncașu, reprezentată de avocatul Sergiu Balaban.

Se casează integral încheierea din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Octavian Sîrbu împotriva Larisei Luncașu cu privire la transmiterea în posesie a bunului gajat, evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ și încasarea datoriei, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la faza primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic